

Yrjö ja Hanna Kodit 30 vuotta

Asumisen aamukahvit

◆ Tervetuloa aamukahveille!
12.5.2026 klo 9.00

YRJÖ JA HANNA
KODIT

Aamukahvien ohjelma

- Yrjö ja Hanna -säätio asumisen ja hyvinvoinnin mahdollistajana – Petri Kokkonen, toimitusjohtaja Yrjö ja Hanna -säätio
- Keynote: Ikääntyvä Suomi ei odota - Ratkaisuja ja toimijoita ikäystävällisen asumisen kehittämisessä – Raija Hynynen, asuntoneuvos ympäristöministeriö
- Asumisen teemapuheenvuoro – Katariina Välikangas, johtava asiantuntija Yrjö ja Hanna -säätio
- Kysymyksiä ja keskustelua
- Yhteenveto ja katse tulevaan – Seija Muurinen, TtT ja gerontologian dosentti, Yrjö ja Hanna -säätion hallituksen jäsen

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

Yrjö ja Hanna –säätio asumisen ja hyvinvoinnin mahdollistajana

Petri Kokkonen

YRJÖ JA HANNA
KODIT

Yrjö ja Hanna Kotien tarina

Jo 30 vuotta tyytyväisiä
asukkaita

Yrjö ja Hanna -säätio perustettiin vuonna 1996 edistämään ikäihmisten, vammaisten, lasten ja perheiden ja muiden päivittäisissä toiminnoissaan apua tarvitsevien hyvinvointia ja laadukasta elämää.

Säätion perustivat silloiset kuntien omistamat YH-kentän valtakunnalliset rakennuttajat ja useat paikallispalveluyhdistykset.

Tavoitteena oli luoda yhteiskunnallisesti vaikuttava ja yhteiskunnassa erityisryhmien asumista ja elinoloja kehittävä yleishyödyllinen yhteisö, joka ylläpitää sekä kehittää alan erityisosaamista valtakunnallisesti.

Perustamisen jälkeen Yrjö ja Hanna -säätio on rakennuttanut esteettömiä asuinympäristöjä noin 20 paikkakunnalle Suomessa.

Arvojamme ovat **eettisyys**, **kohtaaminen** ja **jatkuvuus**.

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

Koteja ja yhteisöjä eri puolilla Suomea

- Lounakoti, hoivakoti, Rovaniemi, 1998
- Eurakoti, hoivakoti, Eura, 2000
- Hanna-koti, hoivakoti ja senioriasumista, Helsinki, 2001
- Kurkelanhovi, tuettua asuminen, Akaa, 2001
- Onnela-koti, ryhmäkoti ja tuettua asuminen, Kajaani, 2001
- Karpinmäki, tuettu asuminen, Akaa, 2002
- Kirkkopiha, tuettu asuminen, Järvenpää, 2003
- Pihlajakoti, ryhmäkoti ja tuettu asuminen, Turku, 2003
- Vuohenoja, MT-yksikkö, Tampere, 2007
- Keinukamari, hoivakoti, Hämeenlinna, 2008
- Katajakoti, hoivakoti, Vihti, 2013
- Riihikallio, seniorivuokra-asuminen, Tuusula, 2014
- Pellavakallio, seniorivuokra-asuminen, Tuusula, 2015
- Valkokulta, hoivakoti ja seniorivuokra-asuminen, Kirkkonummi, 2015
- Riihikoto, hoivakoti, Tuusula, 2016
- Akuliina, seniorivuokra-asuminen, Siilinjärvi, 2017
- Punapellava, seniorivuokra-asuminen, Tuusula, 2017
- Helene, ASO, Helsinki, 2017
- Killinki, seniorivuokra-asuminen, Sipoo, 2018
- Iitin Ehtookoti, liitti, senioripalvelukeskus, Iitti, 2018
- Jääskenniemi, hoivakoti, Espoo, 2019
- Aukusti, seniorivuokra-asuminen, Siilinjärvi, 2020
- Charlotta, ASO, Helsinki, 2020
- Katariina, ASO, Vantaa, 2022
- Helmiina, seniorivuokra-asuminen, Eura, 2022
- Hämeenkyön vanhustenkeskus, hoivakoti, Vantaa, 2022
- Ohrantähkä, seniorivuokra-asuminen, Nurmijärvi, 2023
- Jukola, ASO, Kerava, 2023
- Toukola, seniorihoiva, Kerava, 2023
- Kalon-kortteli, ASO ja seniorivuokra-asuminen, Jyväskylä, 2024
- Marianne, ASO, Helsinki, 2024
- Nestori, seniorivuokra-asuminen, Nummela, 2025
- Kanervakoti, hoivakoti, Espoo, 2025
- Villa Sägvisen, seniorivuokra-asuminen, Kemiönsaari, 2025

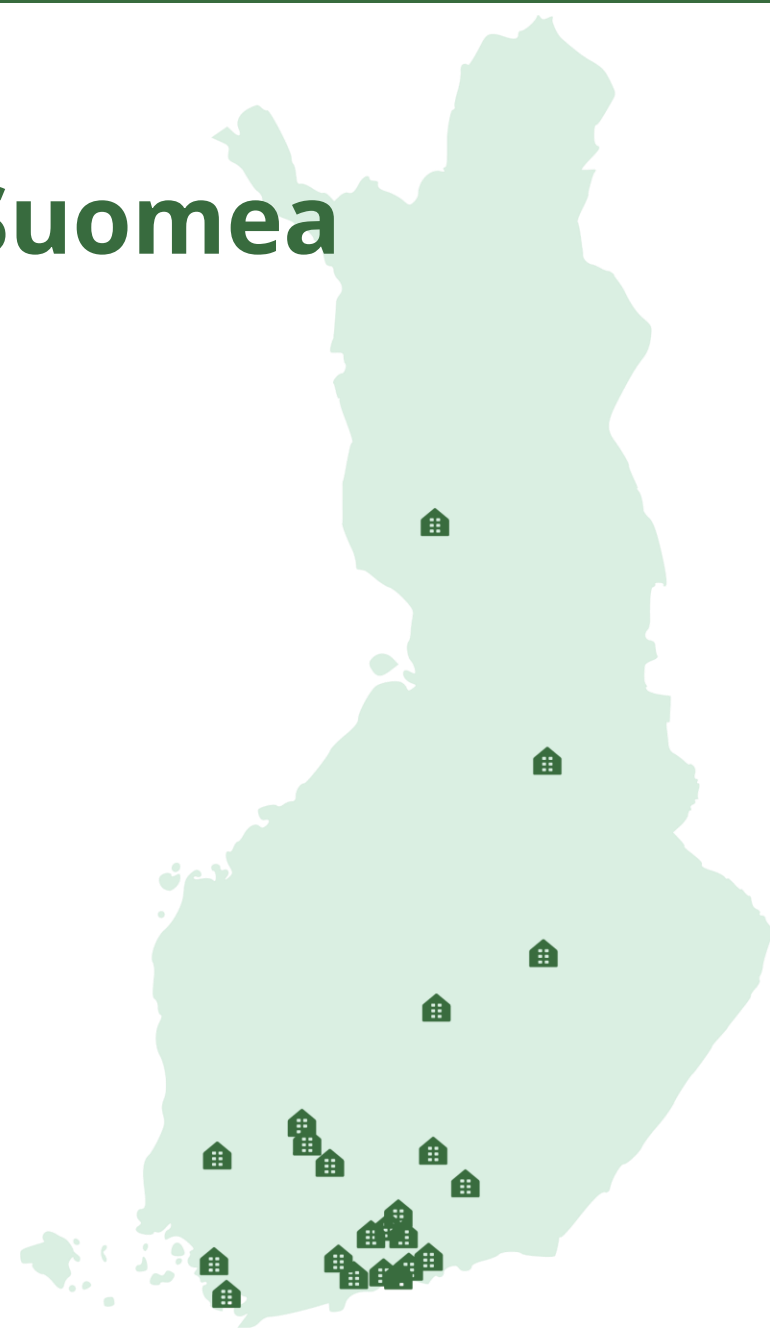
Rakenteilla

- Urho, ASO, Helsinki
- Mankkaanmalmi, hoivakoti, Espoo
- Jalmari, seniorivuokra-asuminen, Eura
- Kiertotalouskortteli, ASO ja seniorivuokra-asuminen, Helsinki

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

Hyvä asuminen rakentuu neljästä asiasta

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

Kolme kysymystä, joihin meidän on vastattava

1. Miten asuminen tukee hyvinvointia eri elämäntilanteissa?
2. Millaisia ratkaisuja ikääntyvä Suomi tarvitsee juuri nyt?
3. Miten rakennamme kestäväää asumista tulevaisuudessa?

Kun puhumme kodeista ja asumisesta, emme puhu vain seinistä ja neliöistä.

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

*Yhä useammin puhumme siitä,
pysyykö ihminen mukana arjessa,
yhteisössä ja elämässä.*

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

Miten asuminen tukee hyvinvointia eri elämäntilanteissa?

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

Hyvinvointi syntyy arjessa ja arki syntyy ympäristöstä

Esteettömyys

- Esteettömyys mahdollistaa sujuvan arjen kaikissa elämäntilanteissa

Yhteiset tilat

- Tilat, joissa kohtaamiset mahdollistuvat luonnollisesti

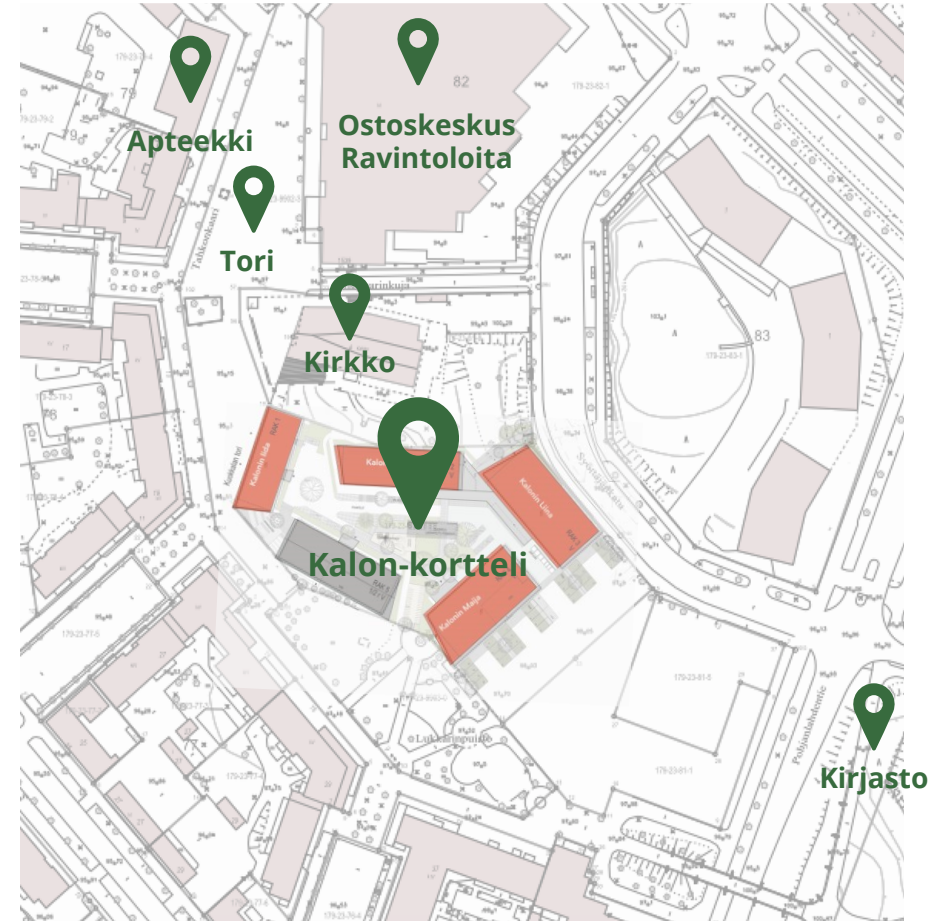
Yhteisöllisyys

- Yhteisöllisyys ei synny sattumalta

Arkipalvelut

- Arkipalveluiden sijainti vaikuttaa arjen sujuvuuteen

Asuminen pitää suunnitella kokonaisuutena ihmisten tarpeista, ei pelkinä asuntoina.

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

*Meillä ihmisillä on tarve kuulua
joukkoon, toimia yhdessä ja
rakentaa merkityksellisiä suhteita
eri tavoin.*

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

Yhteisöllisyys ei synny sattumalta

Hyvinvointi rakentuu vuorovaikutuksessa muiden kanssa, mutta...

Yhteisöllisyys ei synny sattumalta, se vaatii:

- kohtaamisiin suunniteltuja yhteisiä tiloja
- yhteistä ja suunniteltua toimintaa, joka syntyy asukkaiden toiveista
- matalaa kynnystä osallistua

Koti voi kaventaa elämää tai avata sitä

- Yksinäisyys on yksi keskeisistä hyvinvoinnin haasteista
- Asumisratkaisuilla voidaan vaikuttaa yksinäisyyden vähenemiseen

Hyvä asuminen mahdollistaa kohtaamiset, mutta ei pakota niihin.

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

Millaisia ratkaisuja ikääntyvä Suomi tarvitsee juuri nyt?

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

*Ennakoiva asuminen –
hyvinvointia mahdollisimman
pitkään.*

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

Tulevaisuuden asuminen joustaa elämän mukana

Kodit ja asuinyhteisöt tukevat erilaisia elämäntilanteita

Kodin pitäisi mahdollistaa:

- itsenäinen elämä mahdollisimman pitkään
- tuen saaminen silloin kun sitä tarvitaan
- toimintakykyä ylläpitävä arki
- yhteisöön kuuluminen eri elämäntilanteissa
- muuttuva elämä ilman pakollisia siirtymiä

Ihmisen ei pitäisi joutua muuttamaan pois elämästään.

**YRJÖ JA HANNA
KODIT**

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

Miten rakennamme kestävää asumista tulevaisuudessa?

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

Kestävä asuminen syntyy yhdessä

- Aukkaiden tarpeista
- Rohkeista kumppanuuksista
- Uusista toimintamalleista
- Vaikuttavista ratkaisuksista

**Tervetuloa rakentamaan
huomisen asumista yhdessä!**

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

*Tämä on minun
loppuelämän kotini.*

-asukas

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

Ikääntyvä Suomi ei odota – ratkaisuja ja toimijoita ikäystävällisen asumisen kehittämisessä

12.5.2026

Asumisen aamukahvit, Yrjö ja Hanna -säätiö

Raija Hynynen, asuntoneuvos
Ympäristöministeriö

Ikääntyneiden asumistilanne: 75-vuotta täyttäneistä vuoden 2024 lopussa

	2024	Suunta
Asui kotona = tavallisissa asunnoissa (pääosin omistusasunnoissa)	93,1 %	↑
Shl yhteisöllinen asuminen	0,6 %	↑
Ympäri vuorokautinen palveluasuminen	6,4 %	↓
Vanhainkodit ja terveyskeskusten pitkäaikaispaikat (=laitospalvelut)	0,3 %	↓

Ikääntyneiden (yli 64-vuotiaat) asumis- ja laitospalveluissa sekä perhehoidossa oli vuoden 2024 lopussa yhteensä 51 118 henkilöä

Lähde: THL, Sotkanet 2025

On aika toimia!

- Vuoden 2025 lopussa yli 65-vuotiaita oli 1,35 milj. (koko väestöstä yli 23,8 %)
- Vuonna 2040 yli 65-vuotiaita arvioidaan olevan 1,5 milj. (noin 25 %)
- Vuoden 2025 lopussa yli 65-vuotiaita oli **178 kunnassa yli 30 %** ja **52 kunnassa yli 40 %**.

Muistisairaiden ja -oireisten henkilöiden määrä

- Vuonna 2021 muistisairaita henkilöitä arvioidaan olleen yli 150 000 (heistä yli 85-vuotiaita oli 41 % ja työikäisiä noin 8 000). **Muistisairaita arvioidaan olevan vuonna 2040 noin 247 000 henkilöä.** Pääosin heillä on keskivaikea tai vaikea muistisairaus.
- **Muistioireisia henkilöitä**, joilla ei ole diagnosoitua muistisairautta, mutta joilla on kognition alenema, arvioidaan olevan **lähes sama määrä kuin muistisairaita.**
(Roitto ym. Duodecim lehti 2024)

Ikääntyneet tarvitsevat esteettömiä asuntoja ja sopivia asuinympäristöjä

- Lähes 80 % ikääntyneiden asunnoista on omistusasuntoja.
- Maamme asunnoista esteettömiä on noin 23 %, ~ 760 000. Asuntojen esteettömyyskorjausten lisäksi ikääntyneet tarvitsevat sopivia uustuotannon asumisratkaisuja ml. palveluasumista ja yhteisöllistä asumista.
- Yksin asuminen on yleistä, 75-täyttäneistä puolet asuu yksin. Hyvien asuinolojen lisäksi asuinympäristöjen ikäystävällisyys ja yhteisöllisyys tukevat hyvinvointia ja itsenäistä elämää.

Suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi

Vanhuspalvelulain 5 §

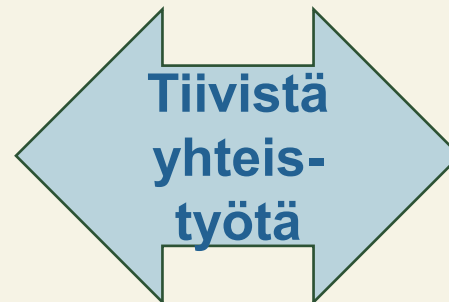
- Kunnan on laadittava suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön...
- Hyvinvointialueen on laadittava suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi osana sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa.
- Suunnittelussa **on painotettava kotona asumista ja kuntoutumista edistäviä toimenpiteitä sekä arvioitava ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tilaa, ikääntyneelle väestölle tarjolla olevien palvelujen riittävyttä ja laatua sekä ikääntyneen väestön palveluntarpeeseen vaikuttavia tekijöitä.**
- Suunnitelmiin on sisällytettävä **ikäntyneen väestön asumista koskevien tarpeiden ennakointi sekä niitä vastaavan asumisen kehittäminen.**

Kuntien ja hyvinvointialueiden tehtäviä ikääntyneiden asumisessa ja asumispalveluissa

Kuntien tehtäviä

- Hyvinvointia ja terveyttä edistävä toiminta
- Yhdyskuntasuunnittelu ja kaavoitus
- Erilaisten asumisratkaisujen edistäminen
- Kotona asumista tukeva toiminta ja palvelut (muut kuin koti- ja tukipalvelut)
- Asuinalueiden kehittäminen ikäystävällisiksi

Hyvinvointialueiden tehtäviä

- Sosiaali- ja terveystalvet, esim.
- Kotihoito ja tukipalvelut
- Asumispalvelut (esim. ympärivuorokautinen palveluasuminen, yhteisöllinen asuminen)
- Kuntien hyte-toiminnan tukeminen

Avainsanoja: mitä tarkoittavat ja miten saavutetaan?

- Ikääntyneiden asumisen ennakointi ja varautuminen: kuka, mitä ja miten?
- Kotona asumisen tukeminen
- Ikäystävällinen asuminen ml. muistiystävällisyys
- Ikäystävällinen asuinalue ja -ympäristö, ikäystävällinen kunta/ kaupunki
- Kaikille sopiva suunnittelu ja toteutus rakennetussa ympäristössä ja asumisessa

Ikäystävällisessä asumisessa on kyse, esim.

- Sopivista vanhoista asunnoista, sopimattomien korjaamisesta
- Uustuotannon ratkaisuihin (tavalliset asunnot, yhteisölliset ja senioriasunnot jne.)
- Sosiaalihuoltolain asumispalveluista: Ympäri vuorokautinen palveluasuminen ja yhteisöllinen asuminen
- Asuinympäristöjen/asuinalueiden ikäystävällisyydestä sekä nykyisten parantamisesta että uusien toteuttamisesta, fyysinen ympäristö ja sosiaalinen ympäristö
- Yhteisöllisyyden/osallistumisen ja osallisuuden mahdollistamisesta
- **Omasta toimijuudesta, omasta ennakoinnista ja varautumisesta sekä tuesta näihin**
- **Erilaisista ihmisistä ja monenlaisista tarpeista! → Erilaisista alueista ja monenlaisista ratkaisuihin**

Kartoitus ja opas hyvinvointialueiden ja kuntien ikääntyneiden asumisen suunnitelmista

- Miten kunnat ja hyvinvointialueet ovat ennakoineet asumistarpeita ja kehittäneet ikäystävällistä asumista?
- Suunnitelmien arviointi; 15 suurta kaupunkia, pienempää kuntaa sekä 14 hyvinvointialuetta.
- Kuntien suunnitelmissa ikääntyneiden asumista on laajoissa hyvinvointikertomuksissa. Suurissa kaupungeissa myös asuntopoliittisissa ja ikäohjelmissa. Kotona asumisen tukeminen, esteettömyys, asumisratkaisut sekä asumisen ja palvelujen integrointi esillä. Pienissä kunnissa tavoitteet ovat yleisiä painottuen turvallisuuteen ja yhteisöllisyyteen.
- Ikäystävällinen asuminen tärkeää, mutta suunnittelun ja toteutuksen kytkentä on heikko.
- Haasteena esim. kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyön vahvistaminen sekä pitkäjänteinen poikkihallinnollinen suunnittelu, jossa asumista, asuinympäristöjä ja palveluja kehitetään rinnakkain.

Linkki raporttiin <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-361-072-9>

Kunnat ikääntyneiden asumisessa

- Ikääntyneille soveltuvan asuntotarjonnan edistäminen yhdyskuntasuunnittelun ja kaavoituksen keinoin.
- Tonttitarjonta: ikääntyneille sopivia asuntoja lähelle palveluja ja hyviä kulkuyhteyksiä.
- Ylläpitää ja kehittää asuntokantaa, jossa on riittävästi ikääntyneille soveltuvia, esteettömiä asuntoja.
- Ikääntyneiden asumisen tilannekuvan ylläpitäminen, tarpeiden ennakointi ja viestiminen muille toimijoille, kuten vuokranantajille ja hyvinvointialueelle.
- Tiedon jakaminen ikääntyneille ennakoinnista ja varautumisesta.
- Yhteistyö asuntojen omistajien, rakennuttajien sekä hyvinvointialueen kanssa.
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (hyte-toiminta): asuinalueiden ikäystävällisyyden ja yhteisöllisyyden parantaminen sekä ikääntyneiden osallisuuden tukeminen.

Hyvinvointialueet ikääntyneiden asumisessa

- Väestö- ja palvelutarpeen kehityksen ennakointi
- Palvelurakenne ja -verkko (asumispalvelut ja kotiin annettavat palvelut)
- Yhteisöllisen asumisen lisääminen, shl laitoshoidon lopettaminen
Ympäri vuorokautisen palveluasumisen järjestäminen.
- Tukipalvelut ja muu toiminta kotona asumisen tukemisessa
- Neuvonta myös asumisen kysymyksissä
- Kuntien hyte-toiminnan tukeminen

Asumisen kokonaisuus ja yhteistyö kuntien kanssa; asumisen ennakointi ikääntyneiden suunnitelmassa.

Ikääntyneiden ”välimuotoinen” asuminen

Asuminen
suhteessa
lähiympäristöön

Ikäystävällinen kunta

Esteettömät,
ikäystävälliset
asuinympäristöt

”Muistikylä”

Ikäystävällinen
taajama

”Palvelu/yhteisökortteli”

”Seniorikeskukset”

Asuminen
omistus- tai
vuokra-
asunnossa
kaikenikäisten
joukossa (ml.
kotihoito)

Yhteisöllinen
asuminen

”Ikäystävällinen
ryhmäasuminen”

”Senioriasuminen”
senioritalot

Tuettu asuminen

Yhteisöllinen
asuminen

(Shl 21 § ja 46 c §)

Ympäri-
vuoro-
kautinen
palveluasuminen

- Mukailtu raportista Oosi et al. 2020

Miten seniori(talo)asuminen on kehittynyt?

- Ensin vanhusten vuokratalot; omistajina kuntien vuokrataloyhteisöt tai vanhustentaloyhteisöt (yhdistykset/säätiöt)
- Sitten vapaarahoitteiset senioritalot 1990-luvun lopulta lähtien ja ARAn tukemat ikääntyneiden kohteet
- 2000-luvulla yhteisöllinen asuminen monenlaisin ratkaisuin
- Viimeisimpänä ovat tulleet palvelu/yhteisökorttelit sekä monen sukupolven korttelit
- Asumisratkaisut monipuolistuneet.

Miksi seniori(talo)asumista tarvitaan?

- Hyvinvointialueet keventävät vanhuspalvelurakennetta ja ikääntyneiden määrä kasvaa → kysyntää erilaisille kevyemmille ja ikäspesifeille asumisratkaisuille, jotka tukevat hyvinvointia.
- Osa ikääntyneistä haluaa laadultaan hyvää (esteetöntä, toimivaa) ja yhteisöllistä asumista saman ikäisten kanssa, tulo- ja varallisuustaso mahdollistaa tämän.
- Osa ennakoi hyvissä ajoin ikääntymistään ja mahdollista toimintakyvyn heikkenemistä.
- Aktiiviset, usein hyvin koulutetut ikääntyneet toimivat omien asuntokohteiden aikaansaamiseksi suurissa kaupungeissa.
- Tukee kotona asumista erilaisissa tarpeissa ja tilanteissa ja lisää asumisvaihtovaihtoehtoja.

Haasteita/vaatimuksia senioriasumisessa

- Käsitteiden epäselvyys ja sekaannus; shl yhteisöllinen asuminen ja yhteisöllinen seniori/ikäntyneiden asuminen, tarvitaan myös enemmän tietoa senioritalokohteista.
- Hallintamuodoiltaan erilaisia ratkaisuja (omistus-, aso- ja vuokrapohjaisia), julkisen rahoituksen vähyyks vaikeuttaa pienituloisten mahdollisuuksia.
- Monimuotoiset ja käytöltään joustavat ja saavutettavat yhteistilat, tehokas tilankäyttö
- Asuintiloja pidetään usein liian pieninä, mitä suuret ikäluokat haluavat? Viilennykseen huomiota. Tilasuunnittelussa huomiota eri ikäisten ja toimintakyvyltään erilaisten ihmisten tarpeisiin.
- Senioriasumisen ratkaisut edellyttävät valtion, kuntien, yksityisen ja kolmannen sektorin sekä ikäntyneiden yhteistyötä suunnittelussa ja rakentamisessa sekä myös viestinnässä.

Ratkaisuja ja toimijoita ikäystävällisen asumisen kehittämisessä

Artikkelikokoelma seuraavista teemoista:

- Sosiaalihuoltolain yhteisöllinen asuminen, yhteisöllinen senioriasuminen, muistiystävällinen asuminen
- Taloyhtiöiden ikä- ja muistiystävällisyyden edistäminen, ikäystävällinen kaupunki ja asuinalue (rakennettu ympäristö)
- Kuntien ja hyvinvointialueiden tehtäviä ikääntyneiden asumisen kehittämisessä.

Artikkelit pohjaavat ympäristöministeriön vuosina 2024–2025 rahoittamiin selvityksiin ja kehittämishankkeisiin.

Raportin linkki <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-361-088-0>

Kenelle sosiaalihuoltolain yhteisöllistä asumista

Sosiaalihuoltolaista:

- Yhteisöllinen asuminen sijoittuu kotihoidon ja ympärivuorokautisen palveluasumisen väliin.
- Yhteisöllinen asuminen ja yksilölliseen tarpeeseen vastaavat palvelut järjestetään erikseen. Mahdollistaa joustavat ratkaisut erilaisille asiakkaille ja asiakasryhmille.
- Henkilölle, jonka toimintakyky on alentunut iän, sairauden, vamman tai muun vastaavaan syyn vuoksi → Palvelutarpeeseen voidaan vastata muilla sosiaalipalveluilla kuin ympärivuorokautisilla palveluilla. Kyse on myös yksinäisyydestä ja turvattomuudesta.
- Esteetön, turvallinen asumisyksikkö, jossa on tarpeita vastaava asunto
- Sosiaalista kanssakäymistä edistävää toimintaa ja niihin soveltuvat tilat
- Aiemmin tavalliseen palveluasumiseen sisältyi velvoite järjestää sosiaalista kanssakäymistä edistäviä palveluja.

Miten tuotetaan? Kuka omistaa? Entä hva?

- Hyvinvointialueiden, kuntien ja yksityisten omistamia kohteita
- Hyvinvointialueiden sitoutuminen: Investointisuunnitelma/lainanottovaltuus ja niiden rajoitukset
- Riskienjako, kyse pitkän aikavälin investoinneista

- Tarvearvioinnit, nykytilan tarkastelu → suunnitelma toteuttamiseksi
- Olemassa olevat kohteet, myös muu kuin yhteisölliseen asumiseen (ikääntyneiden vuokratalot, ARA-kohteet jne.)
- Uustuotannon tarve, korjaamisen tarve
- Erilaiset sopimusmallit: esim. välivuokraus, muu vuokrasopimus, käyttöoikeussopimus

Shl yhteisöllisen asumisen tilannekuvaa hyvinvointialueilta (2024 kysely)

- Yhteisöllistä asumista lisätään, asetettu tavoitteeksi 75+ väestöstä ~ 2-4 % v. 2030 Ympäri vuorokautista palveluasumista puolet tulee vähentämään, osa pitää ennallaan ja muutama lisää, tavoite 5 - 6,5 % 75+ väestöstä.
- Kriteereitä asunnon koosta, varustetasosta ja keittiöstä/keittiötilasta; Muutama hva asunnon koko vähintään 30 m², osa 20 - 25 m² ja muutama 20 m², olemassa olevassa asuntokannassa pienempi ja uudessa suurempi.
- Puolet kartoittanut/kartoittamassa kuntien ja muiden kiinteistökannan soveltuvuutta, pieni osa sopisi käyttöön (ympäri vuorokautinen palveluasuminen, entinen palveluasuminen, kuntien ARA-kanta, senioritalot), suurin osa näkee uudisrakentamisen tarvetta, mutta hva:lla ei ole kuitenkaan intressiä omistaa.

Tilannekuvaava hyvinvointialueilta

Haasteita:

- Kohderyhmän hahmottaminen, kokonaisuus edelleen epäselvä
- Kiinteistöjen huono kunto ja sijainti, rakennusten puute
- Yksityiset toimijat eivät ole kiinnostuneita tai tulevat mukaan hitaasti
- Valtakunnallinen ohjeistus epäselvää, esim. pelastustoimen vaatimukset, myös valtion avustuksen loppuminen
- Hyvinvointialueiden taloudellinen tilanne estää tai ainakin hidastaa toteutusta (investointisuunnitelman/lainanottovaltuuksien rajoitukset)

Kansallisen tason ehdotuksia:

- yhtenäiset suositukset/ohjeistukset, valvonta- ja pelastusviranomaisten yhtenäinen linja, välivuokrausta ei investointisuunnitelmaan, sopimusmalleja, Varken rahoitusta

Muistiystävällisyys asumisessa: Mistä on kyse?

- Suurin osa muistisairaista asuu tavallisilla asuinalueilla tavallisissa asunnoissa, myös tulevaisuudessa. Heidät tulee huomioida asumisen ja asuinympäristöjen kehittämisessä.
- Tarvitaan tietoa ja tietoisuutta muistisairaiden ihmisten asumisen tarpeista ja muistiystävällisyydestä asumisratkaisujen, asuinympäristöjen ja kehittämisen näkökulmista.
- Keskeisiä tekijöitä ovat turvallisuus, esteettömyys, selkeys, viihtyisyys, ohjaavuus ja yhteisöllisyys. Muistiystävällisyyden edistäminen on osa kaikille sopivaa suunnittelua ja toteuttamista (Design for All).
- Yhteistyö kuntien ja hyvinvointialueiden sekä ikääntyneiden ja muiden toimijoiden välillä on tärkeää.

Ikä- ja muistiystävällinen taloyhtiö

- **Panostaa yhteisöllisyyteen:** Välittämistä muista ja ympäristöstä, yhteenkuulumista, osallistumista
- **On turvallinen:** Fyysinen, tiedollinen, taloudellinen, sosiaalinen ja psyykinen turvallisuus huomioitu
- **Huomioi muistisairaat:** Tietoa ja ymmärrystä muistisairauksista, tunnistettava, hahmotettava ympäristö
- **Huolehtii esteettömyydestä:** Ympäristön ja tiedon helppokäyttöisyyttä, vaikka liikkumisessa, näössä, kuulossa, ymmärryksessä tai kommunikoinnissa olisi haasteita.
- **Taloyhtiöllä ja asukkailla on myönteinen asenne ja ymmärrystä, saatavilla on tietoa, tukea ja yhteistyötä!**

Ikä- ja muistiystävällinen taloyhtiö

Aineistoa:

- Kiinteistöliiton nettisivut

<https://www.kiinteistoliitto.fi/taloyhtio/ajassa/ikajamuisti/>

- Ikä- ja muistiystävällisen asumisen edistäminen taloyhtiössä - [Opas taloyhtiöiden hallituksille, isännöitsijöille ja asukkaille](#)
- Erilaisia aineistoja: oppaita, raportteja, ohjeista ja esitteitä.

Muisti- ja ikäystävällisyys asuinympäristössä

- Huomioidaan iäkkäiden ja muistisairaiden ihmisten tarpeet ja voimavarat niin, että asuinympäristö tukee heidän taitojaan ja toimintakykyään.
- Huomio fyysisen ympäristön lisäksi siihen, kuinka ympäristö havaitaan ja koetaan, sekä sosiaaliseen ympäristöön.
- Muisti- ja ikäystävällinen asuinalue on helposti hahmotettava, esteetön ja turvallinen, palveluja on saatavilla ja asukkaat tuntevat kuuluvansa yhteisöön.
- Asuinympäristö palvelee kaikenikäisiä, vaikka fokus on myös ikääntyneissä ja muistisairaissa ihmisissä.

Ikäystävällinen asuinalue mahdollistaa

- Ikäystävällinen kunta/asuinalue rohkaisee aktiiviseen ikääntymiseen luomalla mahdollisuuksia terveyden ja toimintakyvyn ylläpitoon, osallisuuteen ja turvallisuuteen. Näin tuetaan elämänlaatua ja hyvinvointia ihmisten ikääntyessä.
- Kunta/asuinalue sopeuttaa rakenteitaan, toimintojaan ja palvelujaan saavutettaviksi ja iäkkäiden ihmisten erilaiset tarpeet ja voimavarat huomioon ottavaksi.
- Elämänkaarinäkökulma, asuinalue ei ole vain vanhusystävällinen, sillä esteettömät rakennukset ja asuinalueet tukevat myös esim. vammaisten ihmisen ja lapsiperheiden liikkumista. Turvalliset asuinympäristöt edistävät kaikkien osallistumista ja osallisuutta.

WHO, 2007. Global Age-friendly Cities: A Guide (mukailtu).

Kehittämistä ja tutkimusta eri tasoilla

Ikäystävällinen kaupunki rakennetun ympäristön näkökulmasta

- Ikäystävällinen ja kestävä kaupunki (YM, Syke, Lahti, Tampere, Turku ja Vantaa)
- Kaupunkitila ja rakennettu ympäristö ikääntyneille (ARA/Varke, Aalto yo ja Syke)
- Ikäystävälliset kaupunkiseudut (YM, Syke ja MAL-verkosto)

Julkaisut

- Kestävästi ikäystävällinen kaupunki. Rakennetun ympäristön ja alueiden käytön kehittäminen väestön ikääntyessä. Syke, 2025. [Linkki](#)
- Toimintasuosituksia. Ikäystävällinen ympäristö sopii kaikille. Syke, 2025. [Linkki](#)
- Kaupunkiympäristön ikäystävällisyys ja sen kehittämistarpeet. Aalto yo, 2025. [Linkki](#)

Toimijoita ja toimia tarvitaan!

- Kansalaiset itse eli ikääntyneet ja heidän läheisensä
- Kunnat (kaavoitus ja tekninen ja asuntotoimi, hyte-toiminta jne.)
- Hyvinvointialueet (sote-palvelut, hyte-toiminta, yhteistyö)
- Valtio (asuntopolitiikka ja -rahoitus, sote, ohjaus, yhteistyö jne.)
- Yritykset, järjestö- ja vapaaehtoissektori (asunto- ja rakennusala ja muu toiminta-alueet)

Ratkaisuja ja toimijoita ikäystävällisen asumisen kehittämisessä

Artikkelikokoelma

Ympäristöministeriön julkaisu
2024:15

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aineistoa ikääntyneiden asumisesta
[linkki nettisivuille](#)

Raija.Hynynen@gov.fi

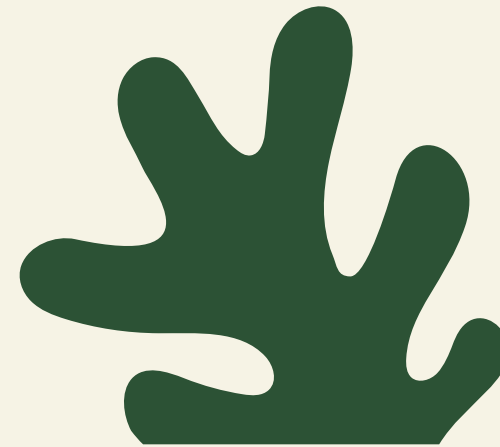

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 4–10, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment

Menneisyyteen
vastaaminen?

Vai nykyisyys ja
tulevaisuuden ennakointi?

Katariina Välikangas

YRJÖ JA HANNA
KODIT

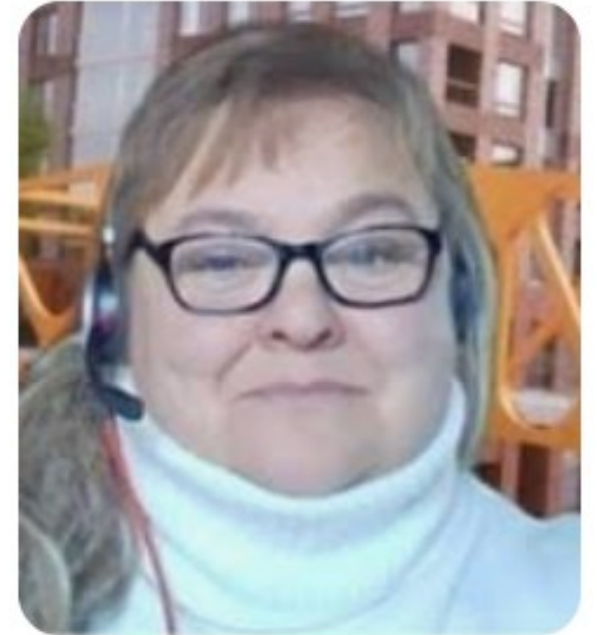

Katariina Välikangas, Johtava asiantuntija, Yrjö ja Hanna – säätio

(Hallintotieteiden lisensiaatti, ammatillinen opettaja: johtaminen ja
kehittäminen)

Keskeisiä töitä

- Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisut, joissa kirjoittajana
 - Kuntien ja hyvinvointialueiden toiminta ikääntyneiden asumisessa ja asumispalveluissa 2023:36
 - Ikääntyneiden asuminen – ennakointi ja varautuminen kunnissa 2020:55
- Kahteen valtakunnalliseen kehittämishankkeeseen esiselvityskirjoittajana ja pysyvänä asiantuntijana (SITRA, YM)
- Ministeriö-, HVA- ja kuntarahoitteiset julkaisut ja kehittämishankkeet
- Ikääntyneiden asumisympäristöjen konseptisuunnittelu:
Ikäystävälliset, muistiystävälliset ja ylisukupolviset asuinympäristöt (mm. Kalonin yhteisöllinen kortteli, Keinusaarikonsepti, pitäjäkonsepti, puoliavoin-puolisuljettu muistiasumisen malli, litalan hyvinvointikeskus)
- Isojen hankekokonaisuuksien koordinointi ja läpivienti (mm. Kuntaliitossa, STM Kaste-ohjelmassa sekä alueiden ja kuntien hankkeissa)

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

Yhdestä kylämaisemasta toiseen – mikä on muuttunut?

Entisaikaan yhteisöllisyyttä tarvittiin arjessa pärjäämiseen.

**YRJÖ JA HANNA
KODIT**

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

Kehittämisen spiraalilla

1. Toisista huolenpito
2. Hyvinvointi ja merkitykselliset ihmissuhteet
3. Aktiviteetit ja arjessa pärjäämisen toiminnot

Nykyaikana yhteisöllisyyttä tarvitaan arjessa pärjäämiseen.

Kuntien toiminta ikääntyneiden kotona asumisen ja palvelujen kehittämisessä 2006

Näkökulmia kotona asumisen mahdollistumiseen:

- Kohti omaehtoista ikääntymistä ja kotona asumista monitoimijaisen verkoston tuella.
- Asumisen suunnittelussa korostuvat yksilöllisten tarpeiden, elämäntapojen ja subjektiivisen hyvinvoinnin huomioiminen.
- *Ikääntyville mahdollisuus myös itse määritellä ja tuoda tarpeitaan esiin.*
- Asumisen esteettömyys, muunneltavuus ja yhteisasumisen ratkaisut.

Yhteisöllisyyttä, laatua ja vaihtoehtoja. Ikääntyneiden välimuotoisen asumisen ratkaisuja Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa ja Hollannissa 2009

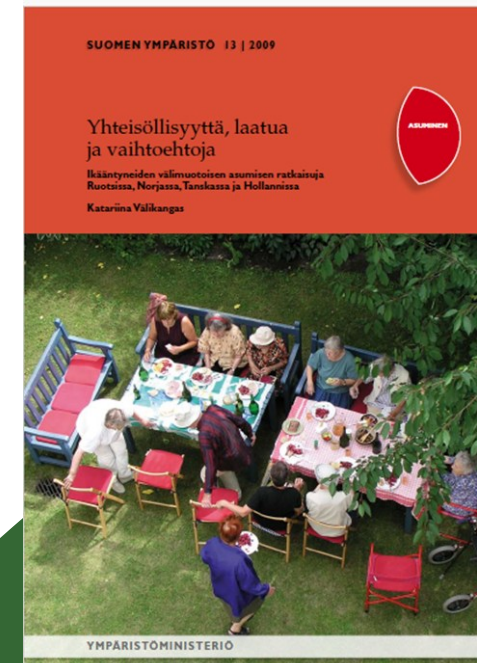
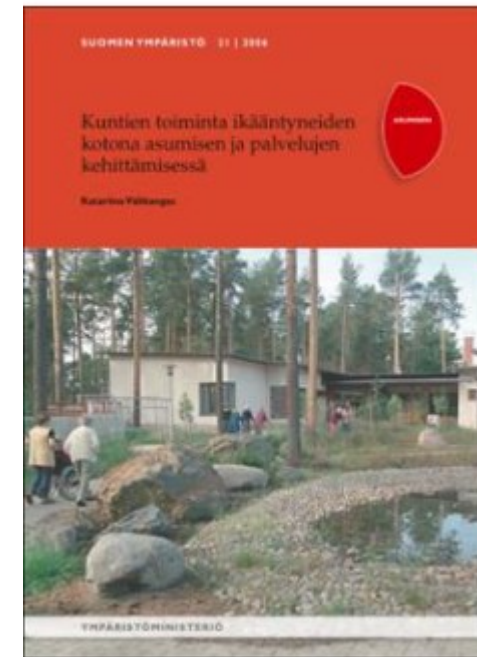
Näkökulmana normaali arki ja elämä:

- Itseorganisoituvat, tarpeista lähtevät toimintamallit
- Koti ja elämä ensin, hoiva viimeisenä -> elämässä ja rakentamisessa
- Ikääntyneiden asumisen kehittäminen ja suunnittelu vastuutetaan
- *Asuminen tapahtuu asunnoissa*
- Muistisairaiden asumista kehitetään

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

Ympäristöministeriö on tukenut kuntia ikääntyneiden asumistarpeiden ennakoinnissa ja niihin varautumisessa

Ikääntyneiden asumisen kehittämisohjelma 2013–2017
Ikääntyneiden asumisen toimenpideohjelma 2020-2023

➤ **Keskeisiä teemoja:**

1. kuntien strategiatyöskentely
2. tarpeisiin vastaavat asumisratkaisut (laatu, esteettömyys sekä asuinratkaisujen monipuolisuus)
3. asuntojen ja asuntokannan korjaaminen
4. ikä- ja muistiystävälliset asuinalueet
5. asumiseen liittyvä ohjaus ja neuvonta
6. ikääntyneiden omaa asumista koskeva ennakointi ja yhteisöllisyys
7. vanhusneuvostojen roolit sekä muiden osallisuusrakenteiden kehittäminen

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

”Kunnissa virkamiesten pitäisi enemmän uskaltautua työpöytänsä äärestä ihmisten pariin.”
- Hanketyöntekijä vuonna 2012

Ehdotus ikääntyneiden
asumisen kehittämisohjelmaksi
vuosille 2012–2015

Osallisuus, ennakointi ja kustannusvaikuttavuus:

- Ikääntyvien omat asumisen tarpeet ja toiveet? Osallisuus ja osallisuusrakenteet?
- Ennakointi: tiedämmekö, miten vuosina 2030 ja 2040 yli 75-vuotiaiden ikäluokkien asumistarpeet ja -toiveet poikkeavat tämän hetkisten ikääntyneiden tarpeista ja toiveista?
- Kustannusvaikuttavat toimet painottuvat pitkäkestoisissa ja suureen väestömäärään vaikuttavissa toimissa.
 - Ikääntyneiden oman suunnittelun ja ennakkoinnin vahvistaminen on kustannuksiltaan kohtuullisen pientä.

Mahdollistaminen:

- Ikääntyneille sopivaa asumista ja asuinympäristöjä huomioiden arkipalveluiden läheisyys ja muiden palvelujen saavutettavuus, esteettömät kulkureitit, levähdyspaikat, talvikunnossapito sekä joukkoliikenneyhteydet.
- Ikä ja muistiystävällisyys olemassa olevien asuinalueiden kehittämisessä ja asuntojen korjaamisessa sekä uusia asuintaloja ja -kortteleita suunniteltaessa.
- Ikääntyneiden asumisen edistäminen edellyttää monitoimijaista ja tavoitteellista yhteistyötä.

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

Yhteisöllisyys lisää sosiaalisia kontakteja ja helpottaa naapuriapua. Lisäksi se vähentää yksinäisyyden ja turvattomuuden tunnetta. (Jolanki et al. 2017)

Yhdestä kylämaisemasta toiseen – mikä on muuttunut?

Entisaikaan yhteisöllisyyttä tarvittiin arjessa pärjäämiseen.

Kohti omaehtoista, hyvää asumista ja arkea
Sosiaaliset kontaktit ja yhteisöllisyys
Itseorganisoituvat toimintamallit
Ennakointi, ohjaus ja neuvonta
Asumisen joustavuus elämäntilanteissa
Suunnitelmallinen toteutus

Kehittämisen spiraalilla

1. Toisista huolenpito
2. Hyvinvointi ja merkitykselliset ihmissuhteet
3. Aktiviteetit ja arjessa pärjäämisen toiminnot

Nykyaikana yhteisöllisyyttä tarvitaan arjessa pärjäämiseen.

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

Yhteisöllinen malli tulevaisuuden asumisessa

Asukasringit

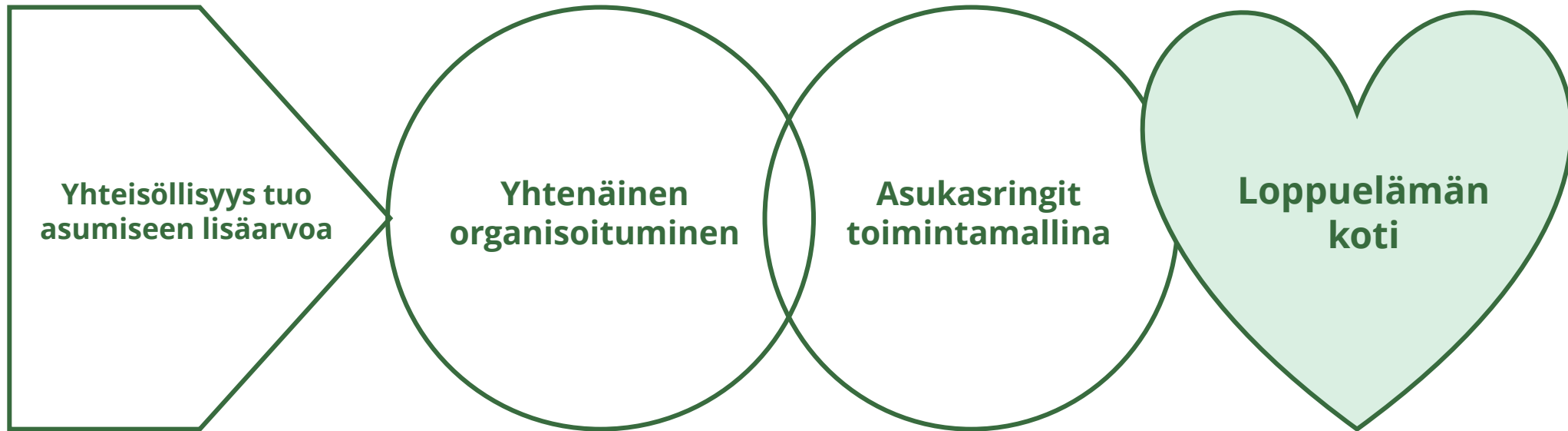
Aktivoimme asukkaitamme edistämään yhteistä hyvinvointia!

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

Yhteisöllinen malli tulevaisuuden asumisessa

Aktivoimme asukkaitamme edistämään yhteistä hyvinvointia!

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

Haastattelu: Asuttamisen päällikkö ja asukasisännöitsijä Henna Mehtovuori

Nykypäivän kehittämisen spiraalin kaarella painottuvat:

- Elämäntapaan liittyvä kehitys
- Hyvinvointiin ja terveyteen liittyvä kehitys
- Yhteiskuntaan liittyvä kehitys
- Rakentamiseen liittyvä kehitys

Haastattelukysymykset:

- Miten voimme vastata tarvelähtöisen asumisen suunnitelulla edellä kuvattuihin haasteisiin?
- Millaisilla suunnitelluilla rakenteilla yhteisöllisyys onnistuu?
- Miten yhteisöllisyyttä tuetaan?
- Mikä on asukkaiden näkökulmasta keskeinen haaste yhteisöllisyyden kehittämisessä, mitä asukkaat voivat tehdä?

YRJÖ JA HANNA
KODIT

Kalon Yhteisöllinen kortteli ja kestävän kaupunkiasuminen edelläkävijä

YRJÖ JA HANNA
KODIT

Kuokkalan Kalon – korttelikonsepti: Ylisukupolvista yhteisöllisyyttä

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

Kalon-kortteli vie asumista kestäväan tulevaisuuteen

- Kalon-kortteli on kestäväan kaupunkiasumisen kansainvälinen edelläkävijä.
- Kalon on suunniteltu elämän eri vaiheisiin, jossa voi vanheta ylisukupolisessa yhteisössä aivan elämän loppuvaiheisiin saakka.
- Kalon on suunniteltu ja rakennettu vastuullisesti luontoa ja elinympäristöä kunnioittaen (moniaistinen piha, viljely; maalämpö ja aurinkosähkö; puurakentaminen).

Ylisukupolvinen ja yhteisöllinen toimintaidea

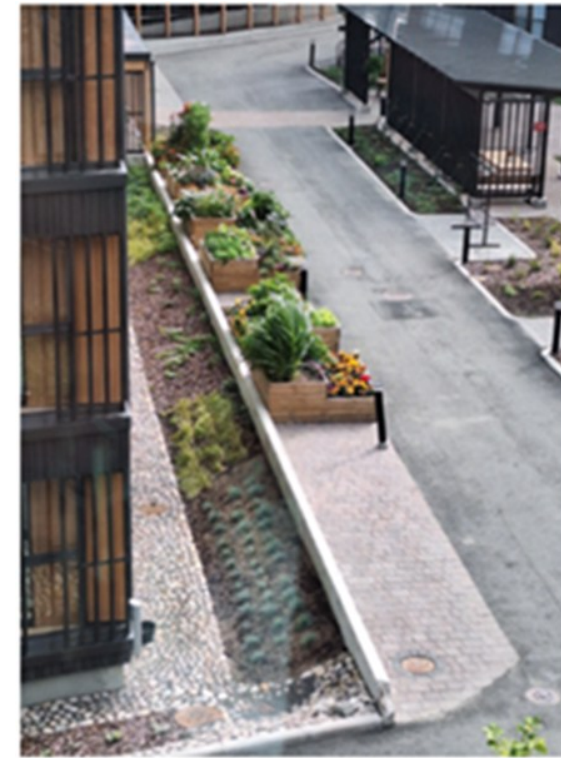
- Kalon-korttelissa voi asua perheen, suvun ja läheisten kanssa.
- Asukkaiden käytössä olevat yhteistilat laajentavat kodin käsitettä.
- Yhteisöllinen toiminta perustuu asukkaan omiin valintoihin, lisää todennetusti mielekästä elämää ja turvallisuuden tunnetta sekä vähentää yksinäisyyttä.

Ikä- ja muistiystävällisen asumisen kansainvälinen edelläkävijä

- Kalon-kortteli on suunniteltu ikääntyvän ihmisen haasteet huomioiden (tilojen selkeys ja hahmotettavuus, kulkureittien ohjaavuus ja turvallisuus sekä arjen kohtaamiset korttelin muiden asukkaiden kanssa).
- Toimintamalliin kuuluvat Ikäihmisten toimintaa ja orientaatiota ylläpitävä yhteisöllisyys (mm. muistiyhteisöllisyys)

Kohti asumisen kestäväää tulevaisuutta

- **Kehittämistyön taustaa:**
 - Asuntoreformikilpailu 2018:n voittaja (Arkkitehtitoimisto Collaboratorio).
 - Teollisen CLT-rakentamisen kehityskohde (Ympäristöministeriön Kasvu ja kehitystä –puusta –tukiohjelma 2020-2022).
 - Muistiasumista tukevan Maija-talon kehittäminen alkoi MonIA-hankkeessa (Aalto-yliopisto 2022–2023).
- **Kuokkalan puukirkon vieressä viisi kestävän kehityksen mukaista kylämäisesti sijoittuvaa puukerrostaloa.**
 - **Monisukupolvista asumista sisältävä yhteisöllinen kortteli (valmistui 10/2024)**
 - **Eri omistus- ja hallintamuotoja:** neljä ARA-rahoitteista taloa (aso-talo, 3 seniorivuokratuloa, joista 1 erityisesti muistioireisille) sekä yksi vapaarahoitteinen talo.
 - **166 asuntoa**, joista 44 vapaarahoitteista asuntoa, 18 asumisoikeusasuntoa, 69 seniorivuokra-asuntoa ja 35 muistiasumiseen tarkoitettua seniorivuokra-asuntoa.
 - Ikäjakama 0-96 v. , jonossa 86 asuntohakemusta

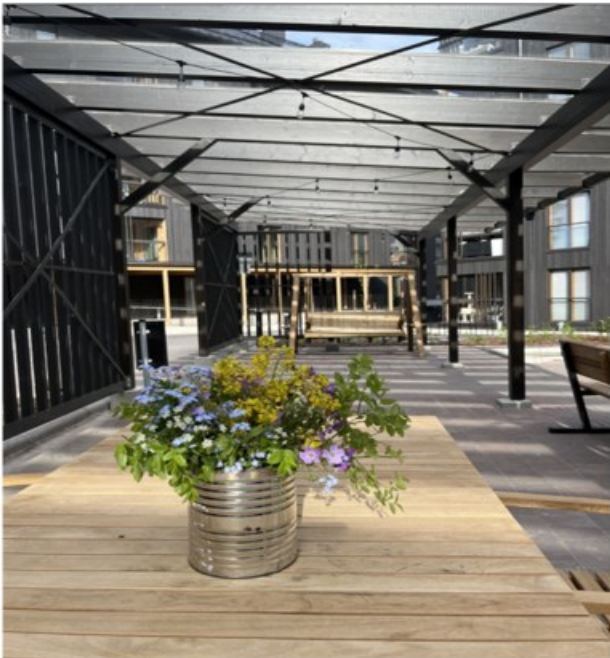
YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

Kalonille myönnetyt tunnustukset

1. Ympäristöministeriö, Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA, Suomen Arkkitehtiliitto SAFA, Tampereen teknillinen yliopisto, Jyväskylän kaupunki ja Alvar Aalto –säätiö:
Asuntoreformikilpailun voittajatyö 2018.
2. **NBO Housing Award -finalisti** vuonna 2024.
Teema: Paras asuinalue Pohjoismaissa
3. **Vuoden 2024 esimerkillinen rakennuskohde**, Keski-Suomen Rakennusinsinöörit ja -arkkitehdit RIA ry. Teema: Ekologista ja kestäväää rakentamista unohtamatta yhteisöllisyyttä ja esteettömyyttä.
4. **EU:n Mies van der Rohe -nykyarkkitehtuuri-palkinnon finalisti.** Teema: Laadukkaan arkkitehtuurin merkitystä kestäväälle kehitykselle ja kansalaisten hyvinvoinnille. Tunnustus arkkitehtuurin huippusuorituksista kaikkialla Euroopassa, voittaja selviää keväällä 2026.
5. **Puufon Puupalkinnon voittaja 2025.** Perusteet: Korkealaatuisen ja innovatiivisen suomalaisen puuarkkitehtuurin toteutus, jossa korostuu esteettömyys, yhteisöllisyys ja muistioireisten asuminen.

Vastuullisesti luontoa ja elinympäristöä kunnioittaen

Maalämpö ja aurinkosähkövoimala

- Kalon-kortteli lämpiää ekologisella maalämmöllä
- Korttelissa on aurinkopaneeleja katolla

Energiayhteisö

- Asukkailla yhteinen sähkösopimus; sähkön siirtomaksu tarvitaan vain silloin, kun sähköä ostetaan korttelin ulkopuolelta
- Aurinkopaneelit tuottavat sähköä yhteistiloihin ja yhteiskäyttökulkuneuvoihin

Yhteiskäyttöautopalvelu

- Yhteiskäyttöautoja asukkaiden käytössä, OmaGo
- Yhteiskäyttöpyörät

Yhteiskäyttölaitteet ja -välineet

- Verstaas, jossa myös jakamisvarasto: tikkaat, pesurit, ompelukoneet, porat, muut työkalut, myös puutarhatyökaluja

Digitaalinen palvelualusta

- Digitaalinen korttelialusta Alli: asukastiedotus, varausjärjestelmä, korttelin tapahtumien markkinointi, viikkokalenteri, kirpputori...

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

Merkitseellinen elämä rakennetaan yhdessä

Koti alkaa korttelista ja mukautuu eri elämäntilanteisiin -> kodin laajentuva käsite

- Tilasuunnittelu: yhteisölliset tilat törmäyttävät asukkaita, kutsuvat yhteiseen toimintaan sekä mahdollistavat erilaisia harrastuksia.
- Asukkaiden kohtaamiset: yhteisöllinen toiminta tukee hyvää, turvallista ja kohtaavaa arkea sekä lisää pärjäämisen kokemusta.
- Mielekäs arki: yhteisöllisyys edistää hyvinvointia ja vähentää yksinäisyyden tunnetta myös toimintakyvyn aletessa.
- Omavalintaisuus: yhteisöllisyys on osa asukkaan arkea omien valintojen mukaan.
- Huolenpito: yhteisöllisyys luo uusia läheisiä ihmissuhteita ja välittämistä ylläpitäen toimintakykyä
- Suunnitelmallisuus: yhteisöllisyyttä tukevat rakenteet ja sisällöt

**"Pitää olla liikettä, laulua ja naurua:
se on ihan parasta!"
-asukkaan kommentti.**

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

Muistiystävällinen asuminen on kaikille soveltuva

- Muistiystävällisellä asumisella tarkoitetaan asumista tavallisessa asuinympäristössä.
 - Mahdollistaa mielekkään elämän toteutumista tavallisessa asunnossa, asuinrakennuksessa, pihapiirissä ja asuinympäristössä.
 - Tukee asukasta muistioireiden ja -sairauksien eri vaiheissa sekä aktivoi ja ylläpitää asukkaan olemassa olevaa toimintakykyä ja voimavaroja.
 - Ehkäisee ja kompensoi muistioireiden ja muistisairauksien tuomia toimintakyvyn rajoitteita ja puutteita.
- Muistisairauksien keskeisiä haasteita asumiselle:

Orientaation heikkeneminen	Motoristen taitojen heikkeneminen
Hahmottamisongelmat	Kommunikoinnin haasteet
Tasapainon heikkeneminen	Muistiin liittyvät haasteet
Toiminnanohjauksen heikkeneminen	Sosiaalisten suhteiden ylläpidon haasteet

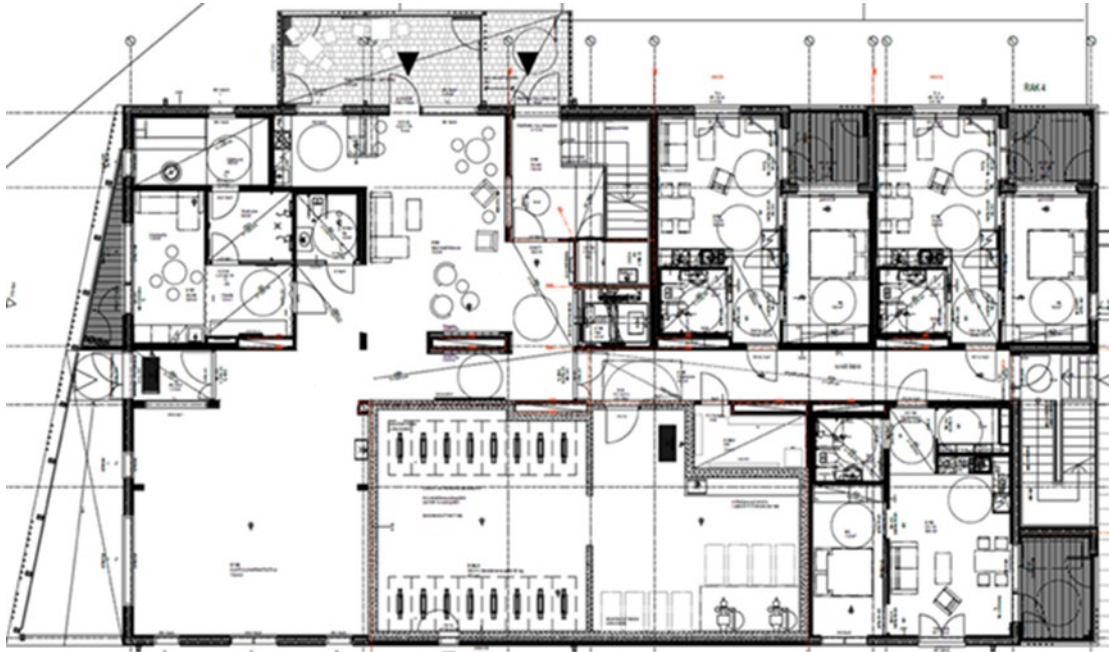
Asumisen tulee tukea omaa elämänhallintaa, osallisuutta ja arjessa pärjäämistä muistioireiden ja ikääntymisen eri vaiheissa

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

Muistiystävällisen asumisen osana tavallista asumista

Maija-talossa on tavallista seniorivuokra-asumista, jossa muistiin liittyvät haasteet on huomioitu.

Muistiasumisen Maija-talo: suunnitteluperiaatteet

- Kulkureittien ohjaavuus, turvallisuus ja kutsuvuus (valaistus, opasteet, selkeät reittimerkinnät ja välietapit)
- Tilojen selkeys hahmotettavuus (tilojen erottuvuus, värit, kontrastit ja materiaalit)
- Ymmärrettävyys (esim. tutut esineet ja huonekalut, visualisoidut ohjeet, helppokäyttöisyys)
- Teknologia tukee turvallista asumista.

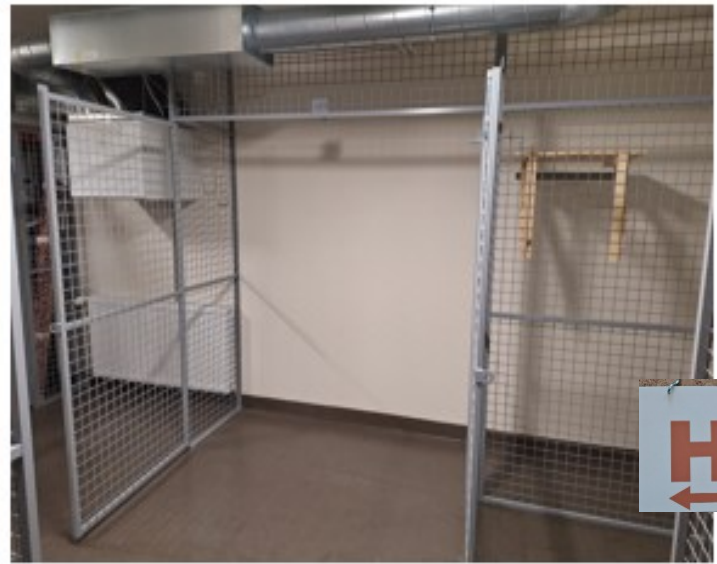
Muistiasumisen Maija-talo: toiminnallisuus

- Kehitteillä oleva muistiyhteisöllisyyden malli tukee, aktivoi ja ylläpitää toimintakykyä sekä kompensoi puutteita.
- Mahdollistaa asumista pidempään omassa kodissa.
- Mallia kehitetään yhteistyössä alueellisten verkostojen kanssa.

YRJÖ JA HANNA
KODIT

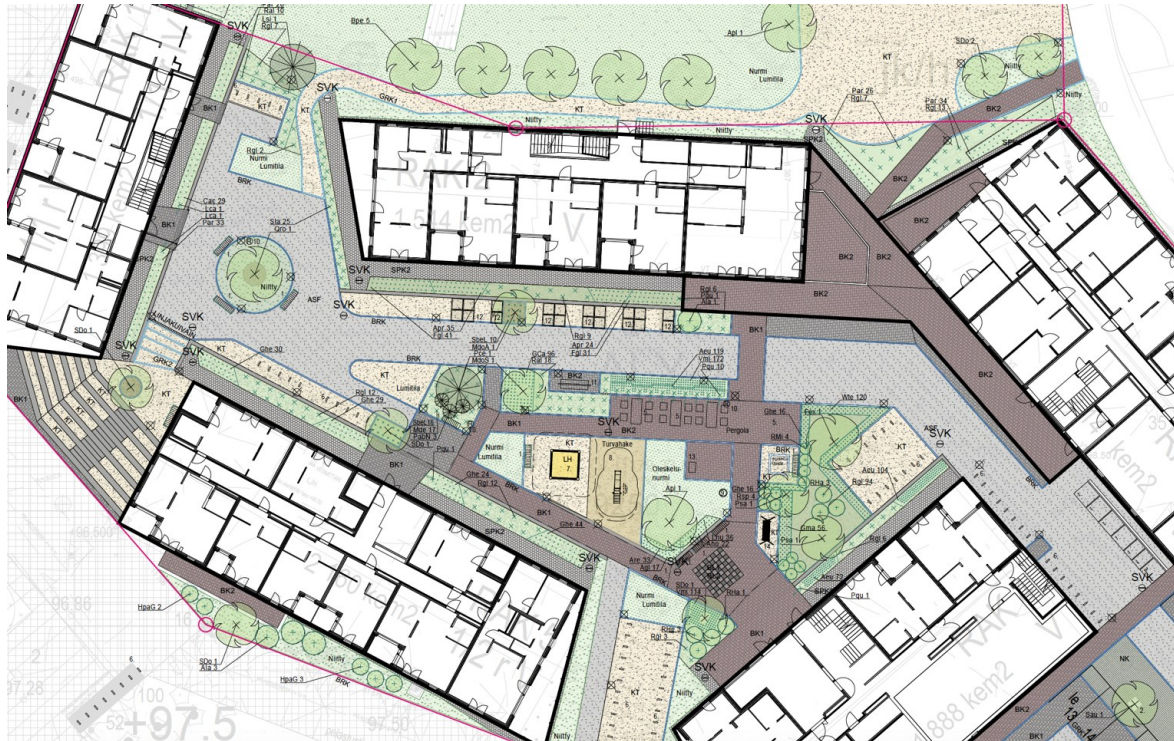
30 vuotta koteja ja kohtaamisia

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

Kuvia Kalonista

Yhteisöllinen piha kutsuu - oletko viherpeukalo?

Kalon-pihan kolme ulottuvuutta

- Lähipiha (talon katettu edusta, jossa penkki)
- Sydänpiha (tummempi laatoitus): Korttelieteisestä lähtevä sydänlenkki ohjaa kulkemaan yhteistiloihin ja muistiystävälliseen asuintaloon
- Ulospäinjohtava piha (vaaleampi laatoitus): Kalon-kortteli avautuu torille stagen kautta sekä parkkipaikalle talojen välistä.

Korttelin ulkotilat

- Korttelieteinen (Syöttäjänkatu)
- Pergola (istuskelu ja oleskelu)
- Viljely- ja pelialueet
- Levähdyspaikat (auringossa ja varjossa)
- Kohtaamispaikka ja penkki
- Ikä- ja muistiystävällinen kulku: sydänlenkki tukee ja varmistaa turvallisen ulkoilun (hahmottaminen, opasteet ja valo)

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

Asuinympäristö osana asumisen kokemusta

Kuokkalan torin lähellä olevat arkipalvelut ja arjen tuen palvelut

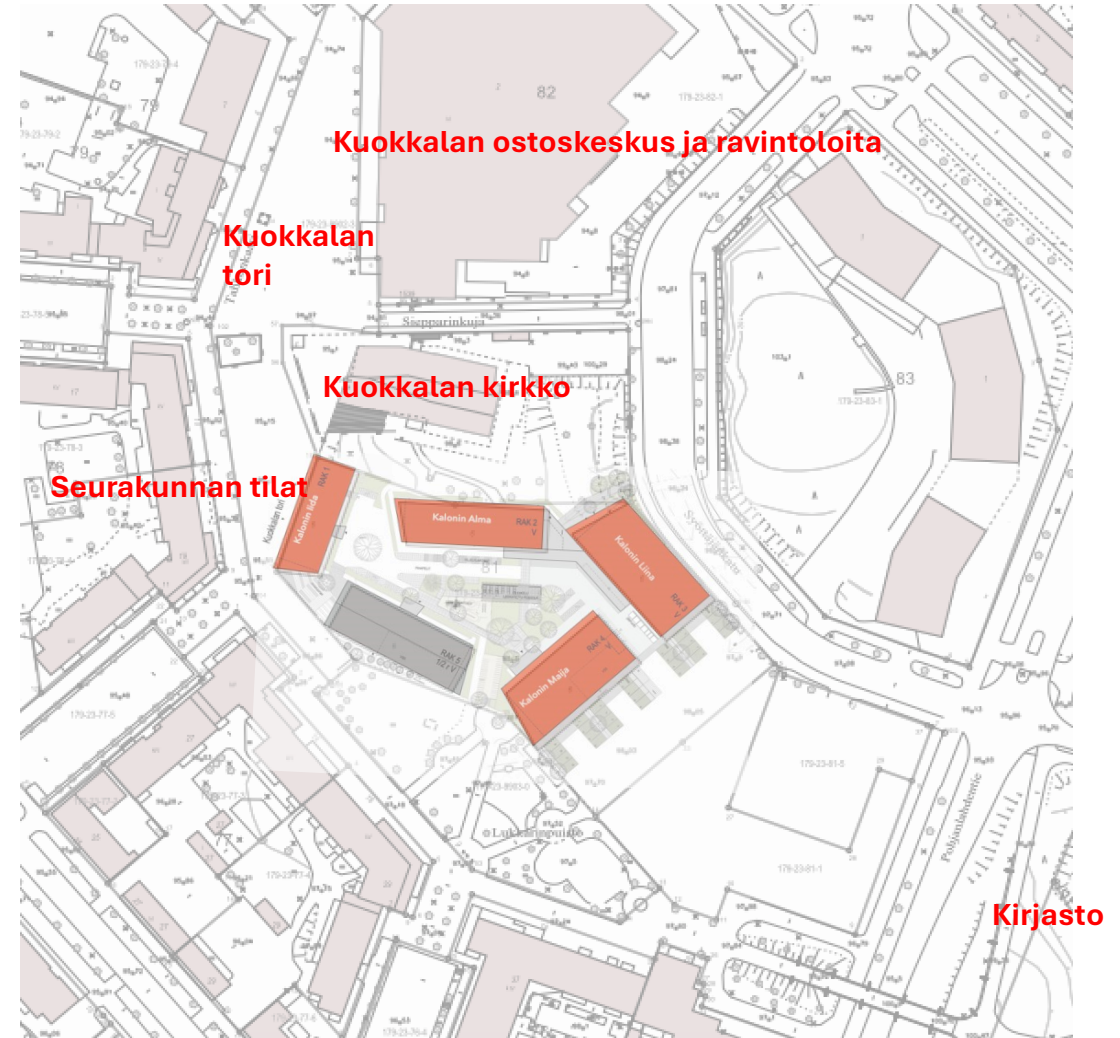
- Kaupat
- Apteekit
- Kortteliravintolat
- Seurakunnan tilat ja Kuokkalan kirkko
- 3. sektorin toiminta- ja yhteistilat
- Kirjasto ja koulu elinikäisen oppimisen tiloina

Esteettömyys, hahmotettavuus, vihreys ja yhteisöllisyys

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

Koko kylä edistämässä hyvää arkea

Missä nyt mennään?

- **Asukkaiden muutto 31.10.2024** alkaen, kortteli koko ajan täynnä
- **Sukupolvia yhdistävä ja yhteisöllinen**
 - Asukkaiden yhteisöllinen elämä ja siitä opittua
 - Asukkaiden asumisen tarpeista lähtevä toiminta (esim. muistiyhdistys, HVAn seniorineuvola)
 - Asuinalueen ja yhteistyökumppaneiden kanssa organisoituva toiminta (esim. JAMK-opiskelijayhteistyö ja arkipalvelut)
 - Kansallisesti ja kansainvälisesti kiinnostava

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

"Ilo tuli takaisin elämään, kun muutin tänne" -asukas

Kiertotalouskortteli- kestävän kaupunkiasumisen edelläkävijä

- Yhteisöllinen kiertotalouteen perustuva kerrostalokortteli, joka tuo Jätkäsaareen 154 uutta asuntoa sekä yhteisiä palvelu- ja liiketiloja
- Rakentamisessa käytetään materiaaleja, jotka ovat uusiutuvia, kierrätettyjä, kierrätettäviä tai ympäristöä vähemmän kuormittavia, kuten esimerkiksi vähähiilistä betonia
- Korttelin toteutuksessa on huomioitu ikäystävällisen asumisen suunnittelun periaatteet
- Osa Helsingin kaupungin Kehittyvä kerrostalo -ohjelmaa

Peruskivi muurattiin 7.5.2026

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

//

Suuret odotukset tulevasta ja olemme valmiit panostamaan kiertotalouteen. Odotan jännityksellä päästä mukaan luomaan parasta korttelia ja sen me kaikki teemme yhdessä.

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

Kysymyksiä tai kommentteja?

Sana on vapaa!

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

Yhteenveto

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

Mitä opimme tänään?

- Asuminen on keskeinen osa hyvinvointia ja toimintakykyä.
- Ikääntyvä Suomi tarvitsee esteettömiä, yhteisöllisiä ja joustavia asumisratkaisuja.
- Yhteisöllisyys ja osallisuus eivät synny sattumalta. Ne vaativat tiloja, toimintaa ja mahdollisuuksia osallistua.
- Tulevaisuuden asumisen tulee joustaa elämän mukana ja tukea kotona asumista mahdollisimman pitkään.
- Kestävä asuminen rakentuu yhteistyössä kuntien, hyvinvointialueiden, yhteisöjen ja asukkaiden kanssa.

YRJÖ JA HANNA
KODIT

30 vuotta koteja ja kohtaamisia

Kiitos!

Rakentamisen aamukahvit 6.10.2026

Yrjö ja Hanna Kodit sosiaalisessa mediassa:

 Instagram: @yrjojahannakodit

 Facebook: Yrjö ja Hanna Kodit

 LinkedIn: Yrjö ja Hanna Kodit

YRJÖ JA HANNA
KODIT